

บทที่ 6

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์นี้ มุ่งศึกษาวิจัยคัมภีร์สัมพันธจินตา ผลงานของพระสังฆรักขิตเถระ ชาว ลังกา ราวในราวคริสต์ศตวรรษที่ 12 ในด้านประวัติผู้แต่ง สมัยที่แต่ง ความบกพร่องใน- การจารต้นฉบับโบราณ สายไวยากรณ์ของคัมภีร์ รูปแบบการเขียนไวยากรณ์ และเนื้อหาวากย- สัมพันธ์ภาษาบาลี เนื่องจากต้นฉบับคัมภีร์สัมพันธจินตา ยังไม่มีการตรวจชำระและตีพิมพ์เป็น อักษรไทย ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมต้นฉบับอักษรขอม 4 ฉบับ อักษรมอญ 1 ฉบับ ในหอสมุดแห่ง- ชาติ ต้นฉบับอักษรขอมที่ปริวรรตแล้วของมูลนิธิภูมิพโลภิกขุ 1 ฉบับ ต้นฉบับพิมพ์จากสหภาพพม่า และศรีลังกา 2 ฉบับ ฎีกาฉบับพิมพ์อักษรพม่าอีก 1 ฉบับ รวมเป็น 9 ฉบับ นำมาตรวจชำระ ศึกษาเปรียบเทียบ แล้วปริวรรตเป็นอักษรไทย และแปลเป็นไทย

ผลของการวิเคราะห์ ตรวจชำระ และแปลคัมภีร์นี้ ทำให้ทราบว่า คัมภีร์สัมพันธ- จินตา เป็นสายบาลีไวยากรณ์โมคคัลลานะ มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคัมภีร์โมคคัลลานะ ทั้งในด้าน สูตร ตัวอย่าง และสำนวนภาษาทางไวยากรณ์ โดยเฉพาะสูตรที่ใช้ในคัมภีร์ เป็น สูตรของโมคคัลลานะไวยากรณ์ทุกสูตร นอกจากนี้การเปรียบเทียบกับคัมภีร์อัญญาธยายี ไวยากรณ์ สันสกฤตของปาณินี ทำให้ทราบว่า คัมภีร์สัมพันธจินตามีความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว กับคัมภีร์สันสกฤตนี้ด้วย แต่ที่เป็นเช่นนั้น ก็เป็นไปตามโมคคัลลานะไวยากรณ์ ไม่ได้เป็นการ คัดแปลงมาจากคัมภีร์สันสกฤตโดยตรง ดังเช่นคัมภีร์อื่นซึ่งเป็นผลงานของผู้แต่งองค์นี้ มีคัมภีร์ วุคโตทัย เป็นต้น

ในด้านเนื้อหา ท่านผู้แต่งได้นำเอาสูตร อุทาหรณ์ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการก ที่ปะปนอยู่ในสาขาทฤษฎีของคัมภีร์ไวยากรณ์โมคคัลลานะ มาจัดเป็นหัวข้อ เพื่อเป็นแนวอธิบาย เนื้อหา 5 หัวข้อคือ กริยา การก สัมพันธะ อนุตตะ และวุตตะ ตามลำดับ หัวข้อแรกคือ กริยา ท่านหมายถึงกริยาอาการและคำกริยา (Action and Verb) การก หมายถึง ผู้ทำ (Doer) หรือความหมายของคำที่เป็นเหตุของกริยา เช่น กัมมะ กัตตุ (หรือกัตตา) กรณะ เป็นต้น สัมพันธะ ท่านอธิบายความหมายของสามีสัมพันธะในฉฐฐวิภัติ (Genetive Case) อนุตตะ

อธิบายถึงการใช้อยุติยาถึงสัจตมวิภคติ (Oblique Cases) และวุตตะ คือ การแสดงการ-
 ใช้ปฐมาวิภคติ (Nominative Case) ในรูปแบบต่าง ๆ ผลงานการจัดเรียงเรียงเรื่อง-
 ของการก (Cases) ในลักษณะนี้ ทำานให้ชื่อว่า "สัมพันธะ" ซึ่งหมายถึงความสัมพันธ์ในลักษณะ-
 ต่าง ๆ ของคำแต่ละคำ ในข้อความที่อ้างถึง เช่น กัตตา มีความสัมพันธ์ในฐานะเป็นผู้กระทำ-
 กัมมะ มีความสัมพันธ์ในฐานะเป็นสิ่งที่ถูกกระทำ กรณะ มีความสัมพันธ์ในฐานะเป็นเครื่องมือ-
 กระทำ เป็นต้น การวางแนวอธิบายเนื้อหาวากยสัมพันธ์ภาษาบาลีเป็นหัวข้อทั้ง 5 ดังกล่าว-
 แล้วนั้น จึงนับเป็นจุดเด่นที่สุดของคัมภีร์สัมพันธจินตา และถือได้ว่าเป็นวิธีนำเสนอเนื้อหาที่-
 ทันสมัย เมื่อเทียบวิธีนำเสนอเรื่องเดียวกันในคัมภีร์ไวยากรณ์มีสูตรที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะ

นอกจากคัมภีร์สัมพันธจินตานี้แล้ว ยังมีคัมภีร์บาลีไวยากรณ์เล่มอื่นที่แต่งโดยผู้แต่ง-
 องค์กรเดียวกันอีก 2 เล่ม คือ สารัตถเวลาสินี และปโยคสิทธิ คัมภีร์หลังนี้ยังเป็นปัญหาว่า เป็น-
 ผลงานของพระสังฆรักขิตเถระด้วยหรือไม่ น่าที่จะมีการตรวจชำระต้นฉบับ ศึกษาเปรียบเทียบ-
 ด้านเนื้อหาไวยากรณ์ ส่วนวนการเขียนและสืบค้นประวัติผู้แต่งให้ชัดเจนต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย